

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia juridică, numiri și imunități

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

26 martie 2014

CJG nr. 69

Raport

asupra demersului Președintelui Republicii Moldova privind remiterea spre reexaminare a Legii nr. 311 din 20 decembrie 2013 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003

(nr. 320 din 20.02.2014)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat demersul Președintelui Republicii Moldova, domnul Nicolae TIMOFTI, privind remiterea spre reexaminare a Legii nr. 311 din 20 decembrie 2013 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 și comunică următoarele.

La data de 20 decembrie 2013 Parlamentul a adoptat Legea nr. 311 care conține reglementări prin care se reduce durata procedurilor penale, simplificarea acestora și crearea unei practice unitare. În special, legea instituie procedura scrisă în fața Curții Supreme de Justiție pentru judecarea recursului ordinar și în anulare.

Președintele Republicii Moldova consideră că redacția nouă a alin. (1) de la art. 433 din Codul de procedură penală, potrivit căreia, „*Recursul se judecă fără citarea părților la proces. La judecarea recursului în ședință publică conform prevederilor art. 432 alin. (5) participă procurorul și persoanele indicate la art. 401 ale căror interese sunt atinse prin argumentele invocate în recurs.*”, aduce atingere drepturilor și libertăților fundamentale garantate de art. 20 și 26 din Constituție, art. 15 și 60 din Codul de procedură penală, art. 10 din Declarația universală a Drepturilor Omului, art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale precum și contravine Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 19 februarie 2004.

În contextul celor expuse, prin prezentul demers, Președintele Republicii Moldova solicită Parlamentului să mențină art. 433 alin. (1) din Codul de procedură penală în redacția actuală.

În urma examinării prezentului demers, membrii Comisiei juridice au menționat că modificările propuse în vederea trecerii la procedura scrisă, urmează a fi examinate în ansamblu, și nu doar prin prisma textului prevăzut pentru art. 433 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Astfel, conform pct. 1 din Lege nr. 311, instanța de recurs verificând dacă recursul întrunește condițiile de conținut, îi acordă posibilitatea recurentului de a completa recursul cu circumstanțe în drept, care l-ar motiva sub aspectul admisibilității acestuia.

De asemenea instituirea procedurii scrise pentru Curtea Supremă de Justiție nu limitează și nu aduce atingere drepturilor părților la un proces echitabil, la accesul liber la justiție și la respectarea principiului publicității procesului penal, deoarece dacă Colegiul format din 3 judecători, consideră că cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență, fixînd data ședinței publice, dispune să se comunice părților la proces despre aceasta. Părțile pe dosar au posibilitatea să depună referință la recursul declarat, cu argumentarea poziției susținute.

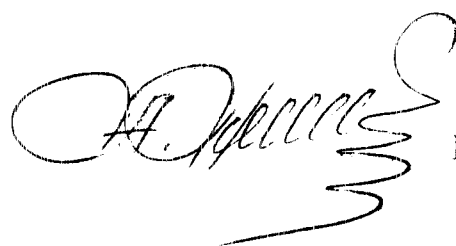
În cauza (Helmers c. Suediei, 29 octombrie 1991), Curtea Europeană arată că absența unei proceduri orale în fața instanței de apel și de recurs poate fi justificată de aspectele procedurale aplicabile, dacă o astfel de procedură a avut loc în fața instanței de fond. Prin urmare, dacă nu există împrejurări excepționale, dreptul la o procedură publică implică dreptul la o procedură orală în fața a cel puțin o instanță. Aspectele de drept, fiind rezolvate de instanța de recurs în temeiul probelor din dosar și al observațiilor scrise ale părților.

Astfel, dacă apelul examinează cauza atât în fapt, cât și în drept, sub toate aspectele, recursul o examinează cu precădere în drept, fiind repusă în examinare nu întreaga cauză, ci numai chestiunile de drept, pentru temeiurile stabilite expres în lege, astfel pronunțându-se asupra erorilor de drept substanțiale (materiale) și procesuale (formale).

Cu referire la obiecțiile potrivit cărora art. 433 din Legea nr. 311 contravine Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 19 februarie 2004, menționăm că în hotărîrea vizată, Curtea Constituțională a examinat constituționalitatea unor prevederi din Codul de procedură civilă, în care s-a expus referitor la participarea părților în ordinea de recurs la examinarea cauzelor civile de către Curtea Supremă de Justiție.

Totodată, menționăm că Parlamentul la data de 05.07.2012 a adoptat Legea nr. 155 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova prin care a fost instituită procedura scrisă la examinarea recursului în cauzele civile.

În rezultatul dezbaterilor, membrii Comisiei juridice cu majoritate de voturi a decis propunerea Legii nr. 311 din 20 decembrie 2013 pentru reexaminare de către Parlament cu menținerea hotărîrii adoptate anterior.

Raisa APOLSCHII,
Președintele Comisiei